

Řešení nezaměstnanosti v době krize

Vít DVOŘÁK, moderátor

Lidí bez práce přibývá tempem jaké jsme v Česku nezažili za řadu let. Nejvýznamnější dopad ekonomické krize potvrdila i čísla zveřejněná tento týden. Míra nezaměstnanosti se blíží k 6% a ještě hůř jsou na tom státy Eurozóny, kde by se ještě letos mohli dostat na 10% hranici. Jak tenhle vývoj přibrzdit? To se dnes v Praze radili zástupci Evropské unie, zaměstnavatelů a odborářů. Původně mělo jít o regulérní unijní summit, ale nakonec byla schůzka uspořádána na nižší úrovni i proto, aby se s ní nepojili přehnané naděje. A ty tlumil i hostitel, premiér v demisi, Mirek Topolánek. Upozornil, že lék na nezaměstnanost nemohou dát jednotlivé vlády třeba tím, že budou pracovní místa vytvářet uměle.

Mirek TOPOLÁNEK, premiér v demisi /ODS/

Já nejsem osobně překvapen, že došlo k tomu vývoji ke kterému došlo a cesta je z toho zase jenom obezřetnost, návrat důvěry a uvolnění podnikatelského prostředí, liberalizace světového obchodu a to jsou ty dlouhodobé kroky, které mohou pomoci nastartovat znovu světovou ekonomiku. Bez zvýšené poptávky nám umělé vytváření pracovních míst dlouhodobě nepomůže.

Vít DVOŘÁK, moderátor

Tolik premiér Mirek Topolánek na dnešním unijním summitu o nezaměstnanosti. Ve studiu Radiofóra vítám Bedřich Dandu, místopředsedu Konfederace zaměstnavatelských a podnikatelských svazů, dobrý den.

Bedřich DANDA, místopředseda Konfederace zaměstnavatelských a podnikatelských svazů

Dobrý den.

Vít DVOŘÁK, moderátor

Radiofórum poslouchá i Josef Středula, předseda Odborového sdružení KOVO. I vy jste vítán.

Josef STŘEDULA, předseda Odborového sdružení KOVO

Dobrý podvečer.

Vít DVOŘÁK, moderátor

Pane Dando, premiér Topolánek mimo jiné také řekl větu, nevím jestli to úplně řeknu přesně, ale ve smyslu kdo chce pracovat, ten si práci vždy najde. Co téhle tezi říkáte?

Bedřich DANDA, místopředseda Konfederace zaměstnavatelských a podnikatelských svazů

Já fandím takovému výroku, protože moje zkušenost posledního měsíce, kdy jsem měl zaměstnávat, jaksi nezaměstnané na Šumavě, je pro mě úplně děsivá. Ty lidi, kteří jsou dlouhodobě nezaměstnaní,

prostě oni nechtějí pracovat. Já když přijdu o práci, tak vezmu cokoliv, jen nebudu doma ležet na gauči, ale prostě vezmu jakoukoliv práci. A v tom, já myslím, je velký problém.

Vít DVOŘÁK, moderátor

Základní teze, která na schůzce padla. Pracovní místa by neměli vytvářet vlády, ale firmy. I když těm by měl stát pomáhat. Souhlasíte pane Dando?

Bedřich DANDA, místopředseda Konfederace zaměstnavatelských a podnikatelských svazů

Tak, samozřejmě vlády jsou od toho, aby řešily problémy. Samozřejmě /nesrozumitelné/ všelijak, aby někdo proutkem mávnul a zajistil pracovní místa. Ale obráceně, naše firmy prostě mají kolikrát i nedostatek pracovníků, ale ty lidi někteří nemají kvalifikaci a někteří nechtějí dělat. Tak on je to velký problém.

Vít DVOŘÁK, moderátor

Pane Středulo, Evropská odborová asociace vyzvala pražský summit, aby přišel s konkrétními podněty na vytváření nových pracovních míst formou investic. Takové závazky ale v dané chvíli v době krize lze asi čekat těžko. Jak jste spokojen s tím, jak se summit s touto otázkou vypořádá?

Josef STŘEDULA, předseda Odborového sdružení KOVO

Nejdřív bych rád reagoval na slova pana premiéra o vlivu státu na zaměstnanost. Stát je nesmírně vítaným zaměstnavatelem a jestliže stát nechce sehrát roli regulérního zaměstnavatele, tak se podivuji nad tím, protože těch několik sta tisíc pracovních příležitostí jsou pro každou ekonomiku nesmírně důležité, to je za prvé. Za druhé, vypořádání se směrem, jak řekl pan premiér, že umělá zaměstnanost, respektive že by se měly zkracovat pracovní příležitosti, měl by si každý uvědomit v České republice také to, že zkracování pracovní doby, což je momentálně jeden z nástrojů, který se používá a my k tomu se taky vyjadřujeme, tak v České republice jako v jedné z mála zemí je to tak, že se zkrátí nejenom týdenní pracovní doba, ale zároveň se také zkrátí okamžitě i příjem zaměstnance, takže při jednodenním zkrácení pracovní doby týdně přijde zaměstnanec až o 25% svého příjmu, ale na Slovensku, Německu a v dalších zemích existuje režim, kdy stát doplácí firmám poměrně velký objem prostředků, takže ten zaměstnanec potom nemá o 25% méně, ale třeba jenom o 7%, takže má 93% svého příjmu. To je role státu v těchto těžkých dobách a my místo toho, abychom ty nástroje využívali či připravovali, tak naopak ještě chystáme kroky, které vedou ještě ke zhoršení pozice zaměstnanců na pracovním trhu a já hovořím o těch, kteří chtějí pracovat. Zrovna jedu z firmy, která propustila od srpna do současnosti 1400 zaměstnanců a míra nezaměstnanosti v tom regionu je 11%.

Vít DVOŘÁK, moderátor

Jaká to prosím je firma?

Josef STŘEDULA, předseda Odborového sdružení KOVO

Je to Tatra Kopřivnice. A tito zaměstnanci - bývalí, nenajdou práci. Ne protože by nechtěli pracovat, ale proto, že objektivně nejsou pracovní místa, na které by mohli nastoupit. A i kdyby se requalifikovali.

Vít DVOŘÁK, moderátor

Pane Dando, k tomu co zmínil pan Středula. Dnešní, jedno z dnešních doporučení summitu Evropské unie zní, zkrátte pracovní úvazky a ve zbývajícím čase zaměstnance vzdělávejte v různých kurzech na náklady státu. Co vy říkáte tomuhle názoru, tomuhle doporučení.

Bedřich DANDA, místopředseda Konfederace zaměstnavatelských a podnikatelských svazů

No, na to vám můžu říct, že my máme velké problémy získat jakékoliv programy nebo projekty si udělat na evropské peníze a když jsem tohle to zaslechl, tak jsem říkal. No, to chci vidět, kdo to napíše, aby ty peníze byly použitelný, protože já si neumím představit, že bych udělal z 30 zaměstnanců, že bych udělal 2 dni kurz a že by mi to zaplatil stát, byť to samozřejmě deklarovali.

Vít DVOŘÁK, moderátor

Třeba se to změní po dnešním dnu.

Bedřich DANDA, místopředseda Konfederace zaměstnavatelských a podnikatelských svazů

No, já bych byl, já bych byl rád. Já nevím, jestli je to teda úplně to nejlepší řešení, ale byl bych rád, kdyby ty věci fungovaly, aby se realizovaly, protože jedna věc je co se říká do médií a druhá věc je co se koná.

Vít DVOŘÁK, moderátor

Pane Středulo, když se ohlédnete za posledními měsíci vlády, která zítra končí. Využila podle vás nástroje jaké má na podporu zaměstnanosti? Měly by k tomu přispět třeba slevy na pojistném a tak dále?

Josef STŘEDULA, předseda Odborového sdružení KOVO

Pane redaktore, já si myslím, že česká vláda, která odchází bohužel co se týká řešení důsledků krize, tak neudělala takřka vůbec nic.

Vít DVOŘÁK, moderátor

Řada analytiků je jiného názoru.

Josef STŘEDULA, předseda Odborového sdružení KOVO

Já s analytiky bohužel mám tu zkušenost, že mnoho z těch stejných analytiků o kterých mluvíte předvídali České republice jenom o něco chudší dobu a my jsme jako jediní říkali, že Česká republika půjde do recese a bohužel na naše slova dochází a mohu vám říct, že je mi to velmi nemilé obzvláště v situaci, kdy se Česká republika propadá v těch číslech ještě hůře a hůře a bohužel to vypadá, že skutečně to dopadne na -5% poklesu hrubého domácího produktu a to je tak velmi krizová situace, že se musí všichni soustředit na hledání pomoci těm nejvíce postiženým. Ale zpátky ještě k tomu projektu. Pan Danda by měl vědět, že tento projekt funguje, jede, je v něm 2,3 miliardy korun z Evropského sociálního fondu. Já tento projekt, který pomáhá jak přímo zaměstnancům tak vzdělanosti společnosti, velmi fandím, ale bohužel je to tak, že peníze se rozdělily podle jednotlivých úřadů práce a obávám se, že ty peníze už v podstatě už jsou vyčerpány, respektive budou rychle vyčerpány a měly by být vloženy další daleko významnější, protože to si myslím, že je aktivní nástroj, který připraví českého zaměstnance, českou ekonomiku na ty budoucí výzvy, které nesmírně potřebujeme řešit a bez role státu se nic nepodaří.

Vít DVOŘÁK, moderátor

Pane Dando, vy se usmíváte, proč?

Bedřich DANDA, místopředseda Konfederace zaměstnavatelských a podnikatelských svazů

Já se směju tomu, že já jsem říkal, že my to budeme jako naše firmy malé, zejména budou těžko tyto, tyto projekty, tyto žádosti psát a teďka pan Středula mi potvrdil, že už vlastně ani není co psát, že už je to rozdělené, tak to víte, to se musím usmát, no.

Josef STŘEDULA, předseda Odborového sdružení KOVO

Pane Dando, ale další tranše je připravená na červenec pokud dobře víte a je to taky mnohdy o schopnosti ten projekt zpracovat, předložit a to doufám alespoň, že čeští zaměstnavatelé jsou schopni takový projekt předložit, který má pomoci zaměstnancům a firmě.

Bedřich DANDA, místopředseda Konfederace zaměstnavatelských a podnikatelských svazů

Souhlasím, ale velká firma, která má 2000 zaměstnanců má určitě 10 úředníků, kteří to zpracují. Ale malá firma, 30-40 lidí to neumí.

Vít DVOŘÁK, moderátor

Dnešní unijní summit o nezaměstnanosti a pánové Bedřich Danda, předseda Sdružení podnikatelů a živnostníků a Josef Středula, předák Odborového sdružení KOVO. Děkuji za vaši výměnu názorů. Na slyšenou.

Josef STŘEDULA, předseda Odborového sdružení KOVO

Na slyšenou.

Vít DVOŘÁK, moderátor

A v našem přenosovém voze poslouchá Radioforum i docent Daniel Münich z Ekonomického analytického centra CERGE, dobrý den.

Daniel MÜNICH, Ekonomické analytické centrum CERGE

Dobrý den.

Vít DVOŘÁK, moderátor

Jak na vás působí to, k čemu dnes dospěla unijní schůzka v Praze? Neodráží řekněme určitou bezradnost co s rostoucí nezaměstnaností? I takové názory se dnes objevily.

Daniel MÜNICH, Ekonomické analytické centrum CERGE

Tak, v Evropské unii se o těchto věcech mluví už dobré dva měsíce. Ono to tam trvá, než si to jednotlivé členské země ujasní, kdo co vlastně chce, jakou má kdo zkušenost a jaké kdo problémy. Trvá to mnohem dýl, než by bylo záhodno, ale v konečném důsledku stejně ty věci implementují ty členské země samy a ta Evropská unie maximálně nakonec přihodí ty peníze což byl právě ten zmíněný příklad školení lidí, kteří mají zkrácenou pracovní dobu.

Vít DVOŘÁK, moderátor

Chápete tedy ten dnešní summit o nezaměstnanosti jako určitou formalitu nebo jako skutečnou pomoc unijním zemím?

Daniel MŮNICH, Ekonomické analytické centrum CERGE

Ne, já myslím, že je to velice užitečné setkání na kterém se potvrdí kde je shoda a ten zbytek je vlastně, kde se ty členské země neshodly. Naprostá shoda, myslím, existuje právě o tom, že ten čas lidí, který nelze použít prací je vhodné využít na rekvalifikaci, další zvyšování produktivity i těch lidí než aby byli nezaměstnaní nebo prostě byli doma.

Vít DVOŘÁK, moderátor

Jste odborník na otázky zaměstnanosti a sociální politiky. Když to vše z dneška dáte dohromady. Tedy na jedné zprávě docela příznivá čísla, co se zahraničního obchodu týče, na druhé straně zprávu, jejíž titulky zní, mám to před sebou, černý scénář pro českou ekonomiku letos spadne o 2,4%. Jak to s nezaměstnaností v příštích měsících u nás vidíte a mohlo by něco z toho co unie dnes doporučovala a co bude v silách naší vlády. Mohlo by to zabrat?

Daniel MŮNICH, Ekonomické analytické centrum CERGE

Tak, bylo také řečeno, že ta nezaměstnanost dosáhla 6%. To není nijak vysoké číslo. To je poměrně úspěšné číslo. Co je alarmující, ten obrovský růst především registrované nezaměstnanosti, která bude známa myslím dvanáctého za měsíc duben a tam se ukáže jestli ten mezi měsíční nárůst opět bude o téměř 1%. Prostě nevíme přesně jak dlouho ten nárůst bude trvat. Zatím to vypadá, že do konce roku se dostaneme na 10% a to už je pro zemi jako Česká republika hodně. Tady stát některé věci udělal, ale třeba nezaznělo, že se naprosto zapomnělo na úřady práce. Tam v podstatě místo aby už běžel program na znásobení kapacity úřadu práce při aktivizaci nezaměstnaných, aby tam nezůstali dlouho nebo aspoň něco dělali, tak tam se myslím hodně zaspalo a ty úřady práce teď v podstatě stíhají tak tak ty nezaměstnané registrovat, ale že by s nimi nějak aktivně pracovali, to se říct nedá.

Vít DVOŘÁK, moderátor

Říkáte zapomnělo se na úřady práce. Ani se to laikovi určitě nechce věřit. Čím si myslíte, že to je? Jen opomenutí nebo podcenění tohoto pohledu zaměření, podle vás, čím to je?

Daniel MŮNICH, Ekonomické analytické centrum CERGE

Abych pravdu řekl, nedokážu si to žádným způsobem vysvětlit, protože to je první nástroj, který již existuje, který nemusíme vymýšlet, zavádět nějaké nové zákony a tak dále. Tam jde o to, prostě rychle zaučit další lidi a prostě aktivizovat ty nově nezaměstnané.

Vít DVOŘÁK, moderátor

Daniel Műnich, odborník na otázky zaměstnanosti z výzkumného centra CERGE. Děkuju za vaše názory, na slyšenou.

Daniel MŮNICH, Ekonomické analytické centrum CERGE

Na shledanou.